

"EDINOST"

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta „ 3.—; „ 4.50 „
za četrt leta „ 1.50; „ 2.25 „

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.

Na naročbe brez priložene naročilnice se upravnistvo ne ozira.

EDINOST

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 28. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Oglas in oznanila se računajo po 8 nov. vrstica v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic. Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se računajo po pogodbi.

Naročilnice, reklamacije in inserate prejema upravnistvo v ulici Carintia 28. Odprte reklamacije so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

»V edinost je moč«.

Goriške razmere.

Od Vipavščine, dne 21. sept.

Vipava naša se še vedno mirno pretaka po istoimnej dolini ter vali svoje mirne valčke v šumečo Sočo. Tega si je bil svest menda tudi naš državni in dež. poslanec g. dr. vitez Tonkli, ki si je zbral našo divno okolico za svoje zborovanje dne 25. m. m. Uže mesec je minil ne da bi ti, draga „Edinost“, kdo poročal o tem važnem shodu, — „narodnem“ ne smem reči, kajti takšen ni bil v istini čeprav si nekateri krogi jako prizadevajo ga takšnim razklicati; — čeprav post festum prizem jaz za zarjevelo pero ter ti napišem nekatero moje osebne misli o tem zborovanju, koje misli bi utegnile se slagati tudi z mislimi družih.

Slovenca res „diči“ neka slaba lastnost, kojej pravijo — nesloga. Marisikdo me bode dolžil morda, da se je imene prijel ta kuga ter da hočem vzburjati in kaliti mir mej domačimi krogi. Nekateri mislijo, da se pravi kaliti mir vsako nastojanje doseči občni blagor in presojanje obstoječih razmer. In nu, qui bene distinguit, bene docet. Kdor stvar dobro prouči in premisli, brez dvojbe bode slednjič udaril pravo struno in razvidel zmoto ter se prepričal o istinitosti. Osebito neki krogi, ki v nebo kujejo znane goriškega filozofa ter obožavajo njegove ideje in neutemeljene sklepe in izvadke, vnamajo se tudi, kader jim gre tako rekoč „za kožo“. Tem krogom se je menda zahvaliti, da se je omenjenega shoda goriškega dež. in drž. poslanca v Rifenbergu vdeležilo mnogobrojno število naroda ter je shod izgledal liki „narodni shod“.

Zborovanje vršilo se je pod predsedništvom znanega rodoljuba Filipa Kramerja, župnika iz Dornberga. Govoril je tedaj g. dr. vit. Tonkli ter izvestil svoje volilce o svojem „vspešnem“ delovanju v državnem in deželnem zboru. Govor njegov se je pred vsem odlikoval po izrednej samo-

hvali, s čemer je menda zadostno opomogel nezadovoljnost nekaterih svojih volilcev ter dal „dostojen“ odgovor na vse izraze nezadovoljnosti, ki si jih draga „Edinost“, o priliki zadnjih volitev blagovoljno natisnola ter s tem pokazala, da ni vsak blesk — zlato. Česa je pa dosegel in v kakem smislu je deloval gosp. dr. vitez Tonkli?

Iz njegovega izvestja posnemam, da je on, glede ravnopravnosti slovenskega jezika z družimi nastojal, da se izvede § 19. drž. osnovnega zakona, o tem je on govoril v drž. zboru ter zahteval uvedeno v sporednih razredov na goriške gimnaziji in slovensko uradovanje pri sodnji. Tudi v zasebnem življenju se je on za to potegoval in naučni minister mu je obljubil da se te paralelke odpró l. 1890/91. Uspeh njegovega nastojanja, ta je bil tudi, da je pravosodni minister zaukazal slovensko vključbo in reševanje slov. zemljeknjižnih ulog; brigal se je on, da se po slovenskem nastavlja uradniki večji slovenščini, žalibog se pa nahaja na Primorskem malo izsolanih slovenskih uradnikov (??): slovenski očetje naj bi pošiljali svoje otroke v latinske šole in skrb dr. Tonklija bode, da se sprejmejo v državno službo. (Nepetizem?) Tudi v gmetnem obziru se je on potegoval mnogo ter se mu je posrečilo vdobiti podpor za ceste itd. — Toliko je deloval g. dr. Tonkli v državnem zboru.

Hm, nepristransk človek, ki je poslušal te „Verehren des eigenen ego“ bi bil skoraj mislil, da prisustvuje očetovskim pridigam lastnim otročičem, s kojimi sam sebe njim v vzgled postavlja. Res vsestransko je moralo biti delovanje našega zastopnika, ki je sam dosegel toliko uspehov. Kaj bi celo bilo, ako bi vsi slovenski poslanci se zložili in skupno tirjali od vlade, kar je zajamčeno slovenskemu narodu od ustavnih zakonov. Mi smo preverjeni, da bi vlada nakrat vse in vsem ustregla. Quis felicior tedaj od — Slovencev? Ali žalibog, da temu ni tako. Slovenci smo še

vedno raja, uboščeki, ki pobiramo drobtine odpadle raz vladino bogato mizo.

Ali vrtno se k zborovanju. V deželnem zboru je vitez br. Tonkli nastojal, da se izvede ravnopravnost in se zboljša gmetno stanje goriškim Slovincem. Voljen je bil v dež. zbor l. 1866 ter bil član deželnega odbora. Baron Winkler, ki je bil pred njim edini slovenski zastopnik v goriškej dež. zbornici, je prvi vpeljal slovensko uradovanje s slovenskimi strankami. Isto uradovanje je on (vitez dr. Tonkli) razširil tudi na deželni odbor. Naloga ta je bila težka, kajti celo njegov slovenski kolega je umel pisati samo nemški. Njegova je zasluga, da se je moralo dopisovati slovenskim občinam in strankam v slovenščini; celo njegov kolega se je moral temu jeziku priučiti. Na to je on prvi začel občevati z namestništvom in družimi oblastvi slovenski; l. 1869 je on prenesel slovenščino v dež. zbornico in tako se je po njegovej inicijativi dosegla v Goriškej zbornici jezikovna ravnopravnost. Tudi zjedinjene Slovenije ni zabil v svojem uspešnem delovanju ter o njej stavil pred dvajsetimi leti vladi interpelacijo v kojej zahteva, da slavna vlada združi vse slov. dežele v politično celoto. Deloval je vsestranski kot ud dež. šolskega sveta za jezikovno ravnopravnost v šoli ter v tem smislu stavil predlog, naj bi vladala nemščina, da postane ravnopravna italijanski in slovenski jezik; ta predlog se je tudi sprejel. Ker pa ni bil ud dež. zbora v dobi od l. 1870—1877, postala sta italijanski in slovenski jezik na srednjih šolah neobligatna predmeta. Ko je bil on leta 1880 zopet voljen za dež. poslanca, zboljšal je vse.

Slednjič se je sponinjal tudi zadnjih volitev, za katere je menda tudi le on določil in postavil kandidate; zvedši pa, da so se nekateri krogi jeli posvetovati kako temu nenaravnemu stanju na Goriškem pomoči ter so izpustili iz liste kandidatov celo — njega, čudil se je. Ta „razpor“ se je neki zanesel i v veliko posestvo ter ga je podpiralo tudi vaše

vrlo glasilo „Edinost“! Tudi v tej skrajni potrebi, pritekkel je on, naprošen po prijateljih in sovražnikih iz Beča na Goriško ter odvrnil preteče zlo.

To izcerpek „javnega predavanja“, s kojim nas je počastil naš velezaslužni dež. in drž. poslanec na shodu v Rifenbergu. Ko sem odhajal od tega shoda, šumel mi je po glavi star orakeljnov rek: *ibis redibis non morieris in bello in primerjal sem ga z denajšnjim izvestjem g. poslanca.*

Bil sem navzoč tudi pri zborovanju g. Ferjančiča, kojega je ta vrli naš zastopnik imel v Trgu dne 8. t. m. ter primerjal sem delovanje in prepričanje tega in onega gospoda. Govoreč nam o nekakem pristno narodnem programu zadnjič v Trgu mi je bilo res težko presoditi, kateri program je pravi in v skladbi z nazori in težnjami slovenskega naroda in kateri diši po neke neopravičeni strpljivosti in udanosti v božjo, vladino in tujčevo voljo.

Pomagaj si sam in Bog ti pomore: sami odločno in utemeljeno tirjajmo od vlade izpolnitve jednakopravnosti zajamčene nam po državnih zakonih. Zahteve naše morajo pa biti jasne in odločne; umesten je mej nami samo zmerni liberalizem, nikakor pa neso nam k nikakej koristi kompromisi s sovražniki.

Česa se nam je nadejati od sedanje vladine sisteme grofa Taaffe-a? česa v šolstvu od naučnega ministra Gautscha? Kdor ni slep lahko sprevi.

Po §. 13. pravil društva „Sloge“ mora društvo sklicati vsaj jedenkrat v letu občni zbor. Navadno se je isti skliceval na dan sv. Jerneja čemur so se družtveniki uže privadili. Enak občni zbor potreben je bil v zlasti letos, ker imamo nov deželni zbor. Sklic se je pa ta „shod“ v Rifenbergu.

O vsem je tu gospod vitez poročal, a pozabil je menda omeniti je-li visoka vlada uže ovrgla sklep dež. šolsk. sveta vsled katerega bi se moral uvesti nemški jezik v ljudske šole; dalje zakaj ni visoki dež. zbor še nastavlil vodstva na slov. oddelku

PODLISTEK.

Žrtva ljubezni.

Spisal Dušan.

(Dalje.)

Tako si misli zala deklica in v svojej razburjenosti se srdi zdaj na Jasiko, zdaj na doktorja, zdaj na cvetice. Dá, dá te so bile pravo za pravo krive vsej nezgodi. Če bi jih ne bila zalivala, bi je ne bil našel gospod doktor v takem položaju.

Zdaj se domisli, da je pretkelo uže dovolj časa, odkar je prišel doktor. Je-li morda uže odšel? In nje se ni niti domislil ter je pozdravil? O da so ljudje po velikih mestih tako neuljudni. Pogledati mora vendar je li uže odšel, je-li kaj rekel, vprašal po njej? Približa se hiši in glej! sedaj se prikaže njegova visoka, vitka postava. Njuna pogleda se srečata. Kako milo, ljubo jo je pogledal. Prav nič ni bila več jezna nanj. Saj ni vendar tako hudoben, kakor si je bila baš mislila.

Uže je prišel do nje. Elegantno sname klobuk raz glave in globoko se priklonivši pozdravi jo s prijetno-donečim glasom:

„Poljubljam roko milostiva gospica“. Zdaj ni bila več tako neukretna. Gibeno se mu prikloni in mu celo odzdravi s precej glasnim: „Pozdravljam gospod doktor.“ Pozabljena je bila vsa žalost, pozabljena vsa tóga in jeza. Tudi on je izvestno vse pozabil.

Kako prijazno se jej je nasmehnil in pri vrtnih vratih se je še enkrat ozrl in jo pogledal. Odpustil jej je njeno neuljudnost. Zopet je bila vesela in zadovoljna. Urno je stekla k svojej mami in jo presrečno poljubivši vsula na njo celo ploho vprašanj.

Kaj je rekel? Kaj je hotel? Je-li, vprašal po njej? Je-li bil jezen? In dobra mamica je vibrasti hčerki zadostila vprašanje za vprašanjem. Prišel je pozdravit in se predstavil, ker sta bila njuna očeta prijatelja. Govorila sta marsikaj o pokojnem njenem in njegovem očetu. Pri odhodu jej je naročil naj pozdravi gospico hčerko ter se od nje poslovil. Ker ji je bilo njegovo ime še neznano, naglo seže po elegantnem, z zlatom obrezanem papirku na katerem je bilo napisano s zlatimi črkami: „Milivoj pl. Bogdanovič“.

Tedaj je bil res imeniten ta gospod doktor, celó plemenitega stanu. Belovaščanje se lahko z njim ponašajo.

Zvezdana je bila podpolnoma umirjena in potolažena. Zvečer ko so bili združeni Zvezdana, Zlatko in Marica pravila je prva jima čudesa o novem gospodu doktorju. Kako je imeniten, lep, prijazen in dober. Kako je pregledal njeno napako in jej odpustil.

Potem ga je večkrat videla. Doktor Bogdanovič je rad zahajal, ko je končal svoj dnevni posel k Obradovičevim. Pogovarjal se je večinoma z gospo. Zvezdana se ga je sprva ogibala, pozneje se je i ona udeleževala večernih pogovorov in zamenarjala svoje stare tovariše.

Pričetkom je le poslušala, kar sta govorila njena mamica in gospod doktor, sčasoma je tudi ona kaj povedala in konečno je postala z gospodom doktorjem prav domača ter z njim veselo kramljala kakor s svojo mamico, staro Jasiko in svojima prijateljama. Tudi on je rad govoril z njo in pri tem jo tako milo gledal, da jej je srce zatrepetalo tajne radosti. Bili so res krasni ti večeri. Nestrpno

se je čestokrat ozirala po solncu, ki je bilo še tako visoko in mislila na večer, ki je bil še tako daleč.

Mineval je dan za dnevom za Zvezdano v doslej neznanem hrepenenju in tajnem veselju.

Necega dne, bilo je uprav danes leto, koje stalo solnce še prav navpik in noč je bila še tako daleč, kakor bi ne imela nikdar priti, spravi svoje kačkanje v košek, vzame svoj široki klobuk in hajd! preko gozda in po neprijaznej poti v tako ljubo jej Podbrdsko dolino, kder je čestokrat se svojima prijateljema trgala cvetice in brezskrbno skakala sem ter tja!

Dasi je bila dolina za uro hoda oddaljena ni bila deklica trudna. Veselo se je vrtela i sukala po zelenej travici. Trgala si je modrih spominčič in prepevala kakor bi hotela tekrovati s krilatimi pevci. Slednjič se vsede na priljubljeno, prijazno klopico vzame delo v roke in začne kačkati male čipke. A delo jej ni hotelo izpod rok. Leno so se premikali sicer marljivi prstki ter konečno podpolnoma prestali. Deklica spusti roko v naročaj in sklonivši glavico se zamisli. Nad njo je

dež. kmetijske šole; kdaj nam prav za prav slavna vlada ustanovi slov. srednje šole in mariskaj družega.

Pri nas na Goriškem železi bi bilo res nekoliko drugačinih razmer nego so v istini. Naj nam ne zastujejo besede. Kdor ni slep sam lahko sprevidi mlačnost v narodnih stvarih, ki tod vlada in se čemdalje širi. Navdušiti človeka celo za pravično stvar je težko, tem lažje ga je pa dovesti k nedelavnosti in — apatiji. Od slavne vlade se nam ni nadejati, da bi nam jednakopravnost silila. Oportuniteta jej mnogo koristi, sitnosti jej pa učinjajo narodnostni boji in zahteve.

Pomagati si moramo tedaj sami ter priporočiti zastopnikom našim, da si osnujejo (! ako ga še nemajo) skupen naroden program in v njegovem smislu delujejo v dež. in državnem zboru v korist in blagor slovenskega naroda.

Tržaška okolica

v letih 1840 do 1889.

VII.

V zadnjem desetletju se je ustanovilo v okolici več pevskih družen, katera so pa, žalibog, skoraj vsa propadla. Kratko življenje je imelo pevsko društvo „Slovanška Vila“ v Skednju, še krajše Bazovsko „Skala“ in tudi vrla svetoivanska „Zora“, katero je bilo nekdanj najmočnejša spi, spanje umrlih. „Zoro“ je pa menda še probuditi, in v tem smislu neki uže delujejo tamošnji rodoljubi. Društvo „Hajdrih“ na Proseku, katero se je ustanovilo pred kakimi tremi leti ima menda najjače korenike, in glede svojega obstoja sloni gotovo na najmočnejši podlagi med vsemi okoličanskimi pevskimi društvi. Pri tem moramo pa razločevati Prosečane od družih okoličanov. Prosek je dosedaj v narodnem obziru skoraj celoma nepokvarjeno selo; tam se nahaja tudi mnogo vrlih rodoljubov, kateri skrbje za krepki družtveni obstoj. Drugače je pa še Prosek jako skupno zidan in ima svoj trg in stranske ulice kakor nobeno drugo selo v okolici. Druga sela so navadno raztresena tako, da imajo dotični pevci predaleč do pevske šole, posebno v hudem zimskem času. Na Proseku imajo tudi domačega, pevovodjo, kateri je zajedno učitelj cerkvenega petja, v tem ko je orglarjem po okolici, kateri so navadno učitelji v dotičnih vaseh prepovedal magistrat učiti narodno petje; vsled tega so okoličanski narodni pevski zbori mnogokrat brez pevodje. Uprav radi tega mislim, da je zagotovljen „Hajdrihu“ daljni obstoj. Na Proseku so ustanovili pred nekaj leti tudi „užitninsko

slavček divno prepeval in črnokrili kos je tudi umetno ubiral svoje strune. Tašica in penica sti poskakovali od grmiča do grmiča. Lahkokrili škrjanček se je glasno žvrgoleč visoko dvigal v zrak, kakor bi hotel i on pokazati svojo umetnost lepej, zamišljenj samotarici. Zvezdana pa ni videla niti slišala ničesar. V svojej zamišljenosti ne zapazi bližajoče se podobe. Prestrašeno plane kviško, ko zasliši dobro znan glas, ki jej pravi tako ljubo in sladko, kakor še nikdar prej: „Tako sama in tako zamišljena“.

Zopet je bila v zadregi, kakor prvo krat, ko sta se videla. Ali takrat jej pristopi on na pomoč in dobivši dovoljenje, vsede se na klopico poleg nje.

Sedela sta nema, drug poleg družega. Ona, dasi jej je bilo srce prepolno, ni vedla, kaj naj bi govorila, kaj rekla, in on? Je-li mislil i on na to krasno, nedolžno, dražestno bitje? Je-li tudi njegovo srce močnejše bilo pri pogledu na to divno stvarico? A kako bi neki ostal nem, neobčuten poleg tega divnega stvora! Kako se ne bi vzgal i v njegovem srcu neugasljiv plamen?

(Dalje prih.)

društvo“, katero pa ni moglo uspešno delovati.

Po okolici se nahajajo tudi nekatera majhna podporna ali pogrebna društva; posebno slednjih je dobiti največ, koja društva imajo slovenska pravila ter uradujejo slovenski.

Naj mi bode na tem mestu dovoljena beseda o „mrtvaškem društvu na Greti“, katero obstoji uže več let. Pravila tega društva so pa italijanska in v društvu se uraduje italijanski, kar je poseben znak gretarskega renegatstva, ki se je tamkaj vgnjezdilo uže pred mnogo leti.

V Skednju, kjer se je ustanovilo v tem letu vrlo pevsko društvo „Velesila“, nahaja se tudi „Gospodarsko društvo“, katero deluje uže nekaj let in kateremu je zagotovljen obstanek; isto upamo tudi novemu pevskemu društvu. Tudi v Rojanu se snuje novo pevsko društvo „Zarja“. Če se bode držalo imenovano društvo resno svojega programa, lahko mu bode napredovati, ker njega udje so večinoma izurjeni pevci, in jako izborni glasovi. Barkovljansko pevsko društvo „Adrija“ ima se boriti z nezasišanimi sovražniki, a pri vsem tem je dosedaj vapošno delovalo, kajti v kratkej dobi svojega obstoja je imelo uže nekaj stotin denarnega prometa in izkazalo se je tudi s svojo veselico. Tamošnje „čudno gouvenerstvo“ je toliko uplivalo na dotične gospodarje, da je moralo društvo v treh mesecih trikrat se preseliti iz najetega stanovanja. Predsedništvo se je radi tega pritožilo na višje mesto in mislimo, da je c. kr. sodišče o tem popraševalo, a ukrenilo se ni proti temu še ničesar. V Barkovljah so se nahajali celo tako neumorni očetje, kateri izvestno na prigovarjanje Capoville z vso silo se obrnili proti svojim sinom, da neso smeli slednji več zahajati v pevsko šolo „Adrije“ čeravno so si to sami srčno želeli. Ako povemo še, da se je tudi gospodarjem prigovarjalo, naj spodè svoje delalce, ude „Adrije“ od dela, ter je magistrat stavil vsakovrstnih zaprek na pot društvu, smemo pač reči, da je to društvo preganjano kakor menda nijedno drugo pevsko društvo. V Barkovljah so še tri društva, namreč: „Gospodarsko društvo“, „Arimatejsko mrtvaško ali pogrebno društvo“ in „Katoliško podporno društvo“; zadnji delujeta uže nad 15 let. Pravila in uradni jezik so slovenska; „Arimatejsko društvo“ ima v blagajni preko 3000 gld. ne vstevši dividend, katerega je uže razdelilo med ude. „Katoliško podporno društvo“ ima pa do 600 gld. v blagajni in se lepo razcvita. Razen teh družen se nahaja v Barkovljah še „Obrtno društvo“ ustanovljeno leta 1880, katero je tudi mnogo koristi uže doneslo svojim udom, pri vsem tem pa ima v blagajni in inventarju preko 5000 gold. premoženja. Kakor je iz tega razvidno so Barkovljani glede narodnih družen prvi v okolici. Drugači se ne najde pa menda po vsem slovenskem sela, katero bi štelo toliko, in na tako močnej podlagi slonečih družen. Kakor je toraj iz tega razvidno in čeravno se širi v Barkovljah ital. živelj, kakor menda nikjer v okolici, vendar se Barkovljani še zavedajo svojega rodu ter upirajo premagujočej sili. V dobi minolega poluveka so igrali Barkovljani prvo ulogo mej okoličani; naj bi jih zadnji v zasedanju in snovanju narodnih družen in v borbi proti občnemu sovražniku posnemali ter ostali zvesti — skupnej našej materi Slavi. V to Bog pomoz!

„X“.

Politični pregled.

Notranje dežele.

Nemci in Lahi zakleli so se proti avstrijskim Slovanom. Roko v roci delujejo ti v jeden in isti smoter, uničenje slovenskega rodu. Zadnji je pa preveč žilav, preveč prepričan svoje nadkriljujoče moči, da bi se udal temveč krepko stopa

na noge ter izpričuje svoje narodno svojstvo in zavest. Ni čuda, da kaj hlastno pobirajo vsako najneznatnišo vest ter jo vporabljaajo v to, da Slovane pri vladi črnijo ter je opisujejo kot nevaren narod. Iznašli so si tudi posebno strašilo — panslavizem, kojega stikajo in si mislijo povsod. Celu umetnost ni pred tem strašilom varna; še v istej se stika znakov te namišljene sekte. Spomenik slavnega narodnega pesnika Kačić-Miošić-a izvestno je umotvor, kojega je hvaležni narod dignil odličnemu svojemu sinu hoteč z njim izraziti svoje občudovanje in zanimanje do pesnikovih zaslug, do umetnosti in vede. A v tem, da je zajedno hotel povzdigniti spomenik, koji bi pričal narodu o slovanstvu in bratskej ljubezni odličnega pesnika do Slovanov sploh, i to v umetniškem smislu, celo v tem so se našli sledovi panslavizma in vlada je odkritje prepovedala. — Minoli teden, slučajno uprav na imendan ruskega carja nastopil je nek tamburaški zbor v narodnem gledišču v Zagrebu ter sviral več ruskih muzikalnih komadov mej kojimi tudi rusko himno, koji komadi so se občinstvu prav dopadali ter je je burno odobravalu. In nu, nemški listovi tudi v tem rokoplosku nahajajo panslavizem ter strašijo vlado s to izmišljotino. Slovanška umetniška lepota kacega muzikalnega komada in umetnost sploh bi se istim Slovanom ne smela dopadati? Naj bi Slovan ne ljubil, kar je njegovo? Pojte rakom žvižgat, vi lažnjive nemške in laške kavke s svojim sumničenjem in nacolevanjem!

Dr. Fr. Bulić narodni zastopnik dalmatinski v dež. in drž. zboru je svoj mandat odložil. Mi ta korak jako obžalujemo kajti s tem vrlem rodoljubom zgublja hrvatska narodna stranka v Dalmaciji enega najboljšega in najznačajnjega svojih zastopnikov.

Deželni zbori se otvorijo kakor se sliši skoraj vsi do 7. prih. meseca.

Pri nadomestnih volitvah za deželni zbor češki so zmagali Staročehi. Radi tega je veselje staročeske stranke veliko. „Politik“ nasvetuje, da se celoma preustroji organizacija staročeske stranke, da se bodo mogli upirati Mladočehom. Kronanju avstrijskega cesarja češkim kraljem se Nemci jako upirajo. Tudi primirju s Čehi se Nemci ustavljajo. Istina je, da so isto zavrgli ko jim je je nudil dr. Rieger, knez Lobkovic in zadnji knez Schönburg. Nemci tedaj očitvidno družega ne želijo nego oblastne nadvlade nad Čehi ali za to jim je na Češkem za vedno odklenkalo.

Imenovanje dr. Campitellija istrskim deželnim glavarajem daje še vedno gradiva raznim italijanskim časnikom, da v nebo kujejo njegove zasluge in povdarjajo njegovo neodvisnost in nepristranstvo (?) Neodvisnost in nepristranstvo uvidevajo tedaj v možu ki je vedno tajil, da se v Istri nahajajo tudi Slovani ter pobijal misel uvesti njih jezik kot drugi deželni jezik v porečko zbornico! Slovani bodo izvestno v letošnjem zasedanju deželnega zbora nastopili z posebno odločnostjo ter se v najširšem pomenu besede poslužili v državnih zakonih zajamčenih jim pravic ter govorili slovanski, da dovedejo deželnega glavarja, ki ne ume deželnega jezika, ad absurdum. Žalibog pa, da je slovanška manjšina v deželnem zboru v svojem delovanju tako osamljena kajti celo nekateri slov. c. kr. uradniki se še boje pokazati svoje slovanško mišljenje, drugi pa, neslovanski, očitno izražajo svojo jezo na Slovane. Glejmo samo na c. kr. okrajnega zdravnika dr. Schiavuzzi-a, c. kr. šolsk. nadzornika Rovis-a, koji so najbolj vneti člani društva „Pro patria“ v Poreču, koji izvestno z drugim ne pokažejo, da so Avstrijci nego s tem, da redno vdobivajo svojo plačo iz drž. blagajne.

Minolo soboto se je poročila na Dunaju grofica Marija Taaffe, hčerka ministerskega predsednika.

Knez Lichtenstein se je odrekel predsedništvu centralnega kluba radi premembe strank ki se je zgodila na Češkem. Boji se menda, da je njegovemu znanemu šolskemu predlogu za vedno odklenkalo.

Vnanje dežele.

Ruski car pride dne 27. t. m. v Kiel in potem odpotuje menda v Berlin, da pohodi nemškega carja. Vendar pa je resničnost te vesti še jako dvomljiva.

Srbska kraljica Natalija še zdaj ni prišla na Srbsko. „Male Novine“ poročajo, da pride dne 29. t. m. pop. v Belgrad. Nastanila se bode v konaku. Vesti, da nameruje tudi kralj Milan priti v Belgrad, da prepreči materni sestanek s sinom so izmišljene. Kraljico čaka v Belgradu slovesen sprejem.

Nek telegram iz Carigrada v nek londonski list naznanja, da je Turška v velicijh skrbeh radi pretilnega položaja Srbske ter je mislila uže poslati 20.000 mož na srbsko mejo. Turški kabinet bode odposlal posebno noto na vse zapadne vevlasti, da skupno postopajo nasproti odnošajem na Balkanu.

Na Francozskem vršile se se dne 22. t. m. splošne volitve. Čeprav je bila zmešnjava dosedaj uže velika, ista se je sedaj menda stoprav začela. Zbranih je 217 republikancev, 153 opozicijonalcev, pri 186 trebalo bode posebnih volitev. Izmed republikancev so izbrani Fabières, Jules Roche, Ribot itd. V novej zbornici bode sedelo kolikor je možno dosedaj preračunili 354 republikancav.

DOPISI.

Iz Hrpelj. 18. sept. [Izv. dop.] (Me sečni semenj.) Kakor znano imamo uže od prošlega leta semenj v Hrpeljah kateri je edini mesečni semenj v Istri. Pri vsem tem zadobili smo ga prav težavno, ker stavile so se nam različne ovire. Slednjič je vendar bil dovoljen in dne 2. junija l. 1888 se je prvič otvoril. Uže isti dan se je sprevidelo, da ta semenj bode imel uspeha. Čeprav je bilo občinstvu njega otvorenje naznanjeno stoprav nekoliko dni prej, vendar smo se veselili obilne vdeležbe. Ako tudi se nikdo našega semnja ni spomnil, da bi o njem poročal v časnike in ga sploh razklical, vendar se je semenj utrdil tako, da se more sedaj meriti s vsakim drugim bližnjim semnjem. Vsacega družega dne v mesecu vidiš na tem semnju živahno kupčijo. Osobito debela živina se vsa razproda bližnjim tržaškim, koparskim, miljskim in drugim mesarjem. Naj ne misli pa kdo, da se na tem semnju samo živina prodaja in kupava. Tu vdobiš i vsakovrstnega poljedeljskega orodja, les, lončarsko posodo, narejeno obleko, železo, usnje, klobuke itd.; na tem semnju vdobiš vse potrebno. Slišalo se je uže marsikoga izreči: Tukaj se pa dobro odpravi. Toraj, kupčevalci in prodajalci, nikar se ne odtegujte temu semnju, poskusite enkrat, in uverjeni bodite, da bodete i drugikrat kaj željno semkaj prišli.

Slavna občinska glavarstva srednje Istre pa opozarjamo na ta semenj, naj bi ga razglasila mej svojimi občani osobito zategadelj ker ubog. Istran je čestokrat prisiljen lastno živino prodajati po vsaki ceni enemu ali drugemu na domu; večkrat celo ne vedoč je li cena živine poskočila, ali padla. Do nas ni posebnih stroškov, ker pripelje se prav lahko in v ceno po železnici. Kakor znano Hrpelje se nahajajo na državnih železnicah Hrpelje-Trst in Divača-Pola. Upamo toraj, da se v večem številu snidemo dne 2. oktobra!

Domače vesti.

Imenovanja. Pravosodni minister je imenoval predsednika trg. pom. sodišča v Trstu Josipa Zenkoviča stalnim in sovetnika dež. sodišča v Trstu Filipa grofa Dandini pl. Silva namestnim predsednikom razsodišča pri zavodu za ponesrečene delalce s sedežem v Trstu, osnovanem za Primorsko, Kranjsko in Dalmacijo.

Imenovanja. Trgovinski minister je imenoval H. viteza pl. Benigni navtičnim pristavom pomorske oblasti v Trstu, Pavla Stefana Nikolića luškim in pomorskim zdravstvenim podkapitanom in Trifona Nikolića luškim in zdravstvenim pristavom.

Umirovljenje. Višji poštni ravnatelj g. Edvard Biringer žel je radi pešajočega zdravja v začasnem pokoj.

Vpisovanje v slovenski otroški vrt družbe sv. Cirila in Metoda v Rojanu pričelo se je minolo nedeljo. Isto se bode vršilo tudi danes popoldne od 3—5 in prih. nedeljo zjutraj od 9—11 ure. K vpisovanju je potrebno spričevalo zdravnika da dotični otrok ni bolan na očesih, krstni list in spričevalo kozic.

Mi še enkrat priporočamo ondašnjim slovenskim starišem, da svoje nežne otročiče vpišejo v ta slovenski zavod. Kdor jih je po lastni nekrivdi in iz slabega prepričanja uže zapisal v vrt rudeče „Pro patrie“ na Greti, kjer se učē sovražiti svoj rod in zatajiti svoj jezik ter se vzgajajo v povsem tujem duhu, naj jih ne pošlje, temveč naj počaka dokler se otvori slovensko zabavišče. Nikdo naj se ne pusti prepričati po sladkih obetih italijanske gospode; ako vam je deca na domu nadležna ter vam prouzroča obilnih skrbi, poverite jo slovenskemu otroškemu vrtu, kjer bode za vaše otroke materno skrbela slovenska vrtnarica ter jih navajala h krščanskemu in čednostnemu življenju v tem ko se vam vaš zarod v lahonskem zavodu tujči in uči strastem in sovraštvu do lastnega rodu in do vas samih, slovenski stariši.

V očigled obilnemu številu nesvetnežev in prevelikej očitaj npravnej pokvarjenosti, ki se vedno bolj opazuje na naši mladini, odkar se vzgojuje v tujem jeziku, na srce stavljamo to zadevo tudi čē. duhovščini službujočej v okolici. Naj bi kakor vneti dušni pastirji skrbeči za duševni blagor svojih ovčic odvrtačali je od teh šol, osobito jim odsvetovali pošiljanje otrok v lahonske otroške vrtove, v katerih se prav za prav seje zrno pokvare in nenravnosti v nežna srca neizkušanih otrok. Menda naše besede ne padejo na nerodovitna tla in slovenska duhovščina v okolici bode sprevidela nevarnost, ki preti sv. veri tudi od strani lahonskih vrtov ter opozorila slovenske stariše na njo. V okolici biva še nepopačen in zdrav slovenski rod koji bode rad poslušal svoje duševne pastirje ter se ravnal po njihovih nasvetih.

Kjer se narodna stvar zanemarija ter pušča, da se narod tujči in navdušuje za tujčev jezik in navade — ondu ni znanosti in kjer zadnje nedostaje, gine tudi vera in zaupanje v sv. cerkev in njene predstojnike. Delujoč v narodnem smislu in odvrtačajoč poverjeno jej ljudstvo od tujstva, ki ponajveč slabo upljiva na naše ljudstvo, delala bode čē. duhovščina tudi v smislu naukov sv. katoliške cerkve in po gaslu: vse za vero, dom in cesarja! Naj bi po Slovenskem sploh in v naši okolici posebe duhovniki bili v vzgled svojim sorojakom in vernikom kajti: besede mičejo, vzgledi vlečejo. —

Umrl je oberst pl. Jurišković v 87. letu svoje dube.

Sokolov večer v „Hôtel Europa“ v nedeljo večer obnesel se je prav dobro. Došlo je nepričakovano dosti občinstva osobito iz odličnejših slovanskih krogov. Prav dobro je bila zastopana vzlasti tukajšnja slovanska inteligenca. Precej obširna dvorana je bila krajema polna. Veselica je pričela točno ob naznačenej uri po določenem vsporodu. Vse točke zadnjega so se vršile izborno in mnogo odobravanja

so želi novi tamburaši, ki so res precizno udarili „Naprej“, „Strunam“, „Hrvatsko narodno kolo“ itd. Mnogo pohvale je žela nova deklamovalka gospica Vek. Kobalova, ki je kaj izrazito in sočutno deklamovala krasno Gorazdovo pesen „Usmiljena sestra“. Mnogo smeha in dobre volje je prouzročil tudi šaljivi prizor, kojega so trije odlični člani dramatičnega odseka prav dobro predstavljali. Uloge res neso mogle biti v boljših rokah nego v onih omenjene trojice. Po končanih točkah določenih v programu je pričela prosta zabava in res zabavali smo se v pravem smislu besede do pozne noči. Mi iz srca čestitamo vrlemu Sokolu, ki se toliko trudi za probujo narodne zavesti v Trstu; veselo pozdravljamo lov „tamburaški zbor“, ki je v nedeljo prvič nastopil ter se vrlo izkazal. Enačih zabavnih večerov si želimo prav mnogo osobito sedaj, ko so uže nastopili dolgi večeri ter se ob nedeljah in praznikih vsakdo rad nekoliko razvedri in odpočije v veselej domačej družbi. Tudi v gmotnem obziru se je „Jour-fix“ dobro obnesel ker prinesel je blagajnici lepega čistega dobička.

Podružnica sv. Cirila in Metoda v Ajdovščini misli napraviti prihodnji mesec veselico z igro.

Za slovenski otroški vrt v Rojanu oziroma za „Podružnico sv. Cirila in Metoda“ na Greti se je nabralo v nedeljo dne 22. t. m. pri Sokolovem „Jour-fixu“ 42 gld. 10 kr. Pač lep dar v prekorišten namen, za nov slovenski otroški vrt, kateri se odpre v kratkem. Misel je izprožil nek tržaški dober rodoljub ter sam v ta namen dvakrat daroval po 5 gld. vkupe 10 gld. — Neimenovanemu blagemu gospodu in vsem navzočim pri „Jour-fix-u“ se najsrčnejše zahvaljuje odbor podružnice. Evo vam, slovenski okoličani, lepega zgleđa radodarnosti in požrtvovalnosti v prekorištne narodne namene! — Nek Rojančan ki se veselice ni mogel vdeležiti daroval je v isti namen 40 kr. — G. Vek. Jerina 50 kr. Srčna hvala!

Za družbo sv. Cirila in Metoda nabralo se je v gostilni pri „Senici“ v veseli družbi Sokolašev 2 gl. 26. nč.

Goriška „Soča“ dobro odgovarja na neumna in strastna dokazovanja necega pisuna v goriški „Corriere“ s kojim hoče dokazati, da je Gorica laška in Slovenci v njej le naseljenci. Dokazovati pa strastnemu iz zagrizenemu sovražniku belo kar je pred njegovimi očmi črno, znači umivati zamorca koji ostane navzlie drsanju s cunjami in metlicami vendar le črn. Pri vsem tem je odobravati dokazovalne članke v domačih listovih kajti v njih se daje prostejšemu ljudstvu orožja, da se brani ko jih tujeji napadajo s svojimi neumnostmi.

Goriški župan dr. Maurovič je odložil svojo čast in to, kakor poročajo italijanski listi zaradi razpusta tamošnjega irredentovskega telovadnega društva. Ubogi župan, tudi mi ga pomilujemo, da si je vzel to nezgodo tako k srcu. No pa naj se potolaži, bo uže bolje. Denašnji listi to vest zanikujejo.

V Mariboru se je odprl letos vsopredni I razred na tamošnji gimnaziji. Dosedaj so morali dijaki vstopivši v gimnazijo znati dva jezika, nemškega in slovenskega; od sedaj naprej bode zadostovalo znanje jednega teh jezikov. Prih. leto se odpre paralela v Gorici. Pa v Trstu, kdaj pridemo do zaželene ravnopravnosti v šoli?

Trgatev po okolici se je uže začela. Letina je skoraj povsod slaba razun po nekaterih krajih zapadne okolice. Zadnja toča je napravila mnogo škode. V Križu ni vinogradov dosti prijela. Trgatev v tem kraju se začne dne 7. okt.

Kontrolno zbirališče vojakov pehote in mornarice bode dne 1, 2, 3 okt. za c. kr. mornarico; dne 4. in 6. okt. za c. kr. pešce; dne 6. za ostale vojake.

Vojaške vaje. Po novi orožni postavi bodo z dnem 3. oktobra t. l. sklicani k osemtedenskim vajam vsi letos potrjeni do-

polnilni rezervisti razven duhovnikov in ljudskih učiteljev. Prvi so itak oproščeni, drugi bodo sklicani pozneje.

C. kr. mornarica. Dne 20. t. m. je nastopila vojna ladija „Fasana“ svoje potovanje okolu sveta odpluvši iz Pulja.

Razpisano je mesto začasnega pisarja pri javnej tehtnici na senenem trgu z letno plačo 800 gld. Prosilci morajo dokazati, da imajo sposobnosti predpisane v zakonu od 9. junija 1866. Prošnje se predlagajo mestnemu magistratu do 5. prih. m.

Nova knjigarna pod naslovom „Knjižara Dioničke Tiskare“ se je odprla v Zagrebu. Ta knjigarna bode podružnica znane tiskarne ter jej bode namen razpečavati ceno in brzo dobre in koristne knjige hrvatske, srbske in slovenske. Izdavalca bode tudi koristne knjige ter s tem pospeševala narodno naobrazbo ter se bavila z nakladanjem, prodajanjem slov. knjig in časopisov v obče. Novo podjetje ni osnovano na špekulaciji temveč nastojalo bode v vsem in povsem, da koristi jugoslovanskim narodom. Slovenskemu občinstvu jo radi tega nagorkejšje priporočamo, da se v potrebi do nje obrne. —

Prepoved. C. kr. policijsko vodstvo je prepovedalo vsem telovadnim, veslarskim, biciklističnim in dr. enacim družtvam izdajati in nositi medalje in druga znamenja, koja se v podobi in barvi lahko zamenjajo z redovi in častnimi svetinjami, koje daje presv. cesar sam. „Independente“ ja ta prepoved neskončno bode.

Prepoved v Dalmaciji. Minoli petek imel se je odkriti v Makarskoj spomenik narodnemu pesniku hrvatskemu Ivanu Kačić-Miošić-u. Na podnožju spomenika je bilo narejenih dvanajst slovanskih grbov v sredi jim združeni grbi Dalmacije, Hrvatske in Slavonije. Okrajno glavarstvo je odkritje prepovedalo pod pretvezo, da ti grbovi značijo — panslavistično demonstracijo! Odbor za spomenik je napravil utok na namestništvo in na ministerstvo notranjih zadev a rekurz se je tudi tu odvrget in ministerstvo je odboru celo naložilo, da mora odstraniti slovanske inestranske grbe, skupino v sredini pa nadomestiti s cesarskim orlom. Bronen kip za spomenik je napravil kakor smo uže poročali sloveč hrvatski kipar I. Rendić. I mi se čudimo da celo slavna vlada udeveda izmišljeno strašilo, koje so iznašli slovanski trdnovratni sovražniki in ki ga navivljajo „panslavizem“. Povdarjamo pa, da so bili dosedaj dalmatinci odločni pristasi vladine stranke ter podpirali Taaffejev spravljivi vladni sistem. Habeant sibi.

Nevihta in toča. Letošnji pridelek v tržaškej okolici prav slabo oboča. Ni zadosti, da nas je obiskala strupena rosa ter učinila mnogo škode po poljih; uže v drugič je tepeno okolico napadla huda šiba božja — toča. Minolo soboto po noči prepreglo se je nenadoma nebo s sivimi oblaki, bliskalo in grmelo je, da je bilo groza in ob 10 uri vsula se je gosta toča debela kakor lešniki ter celoma poklestila in uničila ves vinski pridelek, koji je po spodnjej okolici še precejšnje obeeal. Vsi vinogradi in ceste so bili pokriti s hudičevim zrnjam in po nekaterih krajih videli so se debeli plazi toče še drugo jutro. Ubogo ljudstvo! pripravljalo se je ravnokar za trgatev a isto je naravina sila prekosila. Sedaj pobirajo se še ostanki. Bog se usmili! —

Patent. mešetarjem in zapriseženim razsojevalcem v stvarih vinstva in grozdja v sv. Križu je imenovan g. Iv. Verginella.

„Učiteljski tovariš“ št. 18. prinaša: Društvo v pomoč učiteljem, njihovim udovam in sirotam na Kranjskem III; Domača vzgoja; Svitoslav i Danica; Domoznanstvo Kranjske vojvodine; Občni zbor „Društva v pomoč učiteljem, njihovim udovam in sirotam na Kranjskem“; Šolska letina; Dopisi.

„Dom in Svet“ št. 9. prinaša: Talizman. — Mladenicu. — Spomini s slovanskega — juga. — Iz Burkaste pre-

teklekosti Mihe Gorenjskega. — Iveri — Nekaj narodnega blaga. — Veronika z malega Grada. — O spiritizmu. — Kako izgovarjajo opisovalnega deleznika končnico Beli Kranjeci. — Ali je umetnost sama sebi namen? — Adolf Veber-Tkalčević. — Zgodovina „Sbora duhovne mladeži zagrebačke“. — Slovstvo. — Razno-terosti. — Vadnica.

Zdravstvene vesti. V Smirni v Malej Aziji se je vnela indijska mrzlica deugne koja se znatno širi.

Vreme postalo je po zadnjjej toči precej hladno. Vročine menda ne bode več in pripraviti si treba zimske suknje, kajti kmalu jih bode mo trebali. Drugod je bilo vreme še slabše. V Bosni in Hercegovini je zapadel sneg in toplomer je kazal 0°. Po Alpah je tudi zamelo; v Iálu, slovečih kopeljih, bila je okolica pokrita s snegom.

Požar bil je nastal v tovarnici udove Moravia na skedenjski cesti prouzročēn po razpoku necega destilovalnega aparata. Škode je do 11.000 gol.

Ples na prostem, kojega je uže drugič priredilo znano lahonsko podjetje v Rojanu, se ni kaj dobro obnesel. Podvzetniki bode izvestno imeli škodo; zadnje jim pa mi v velikej meri privoščimo ako bode še dalje predstavljali one „ognjusarije“ liki minolo nedeljo. Na prostoru je bil namreč visok drog (cuccagna) na čigar vrhu je bilo privezanih več daril. Da se ljudstva privabi, poskusili sti splezati na drog tudi dve ženski oblečeni v mornarske obleki. Ni čuda, da so nekateri nevedneži radi prihiteli gledat „ženskih čudes“. Evo vam italijanske kulture; in te svoje šepave, nesramne komedije uganjajo Lahoni v naši sredini, na slovenskih tleh. Pfui! — Vabilo k tej „veselici“ pribito je bilo po voglih in razglasili so ga vsi trž. listovi.

„Equitable“ zavarovalno društvo za živjenje v Novem Jorku v Zedinjenih državah, poslalo nam je svoj bilanc za l. 1888. Čisti dohodek za rezervni fond iznaša v minolem letu 51,986.788 gl. Za avstrijske zavarovance je naloženih v Avstriji do 10,000.000 for. Koncem l. 1888 ima društvo glavnice for. 237,607.305.

RAZNE VESTI.

Mačke v cerkvi. V Neapolju gojē po cerkvah mačke, da lovijo cerkvene miši. Ko prideš v kako cerkev vidiš te živali sem ter tje pohajati ne da bi jih kdo zapodil. Laškoga pobožnega občinstva menda v molitvah ne motijo.

Star romar. K blagoslovljenju stolne cerkve v Serajevem je prišel tudi nek 109letni starec imenom Pero Bošnjak iz občine Vjeternica blizu Zenice prehodičvi preko 70 klm. dolgo pot!

Grad Mayerling kjer je dne 30. januarja t. l. storil nesrečno smrt naš prestolonaslednik cesarjevič Rudolf se je spremenil v nov samostan. Na mestu kjer je bila cesarjevičeva spalnica, je sedaj lepa kapelica, okrašena z bogatimi slikarjami. Kjer je stala njegova postelj vzdiguje se priprost altar, koji tožno upljiva na gledalca. Blagoslovljenje kapelice in samostana se bode vršilo mirno in brez hrupa na obletnico cesarjevičeve smrti. V samostanu je prostora za 20 nun, koje se bodo vanj naselile dne 15. oktobra t. l.

Kolera v Mesopotaniji. Do 3. t. m. nabrojilo se je 2263 slučajev bolnih za kolero.

Književnost.

Slovanstvo ve svych zpevech. Ludvik Kuba izdajatelj tega znamenitega dela v Podebradec povnil se je iz svojega potovanja po Koroškem, Štajerskem in Hrvatsko-Slavonskem, na ko

jem je nabiral narodne pesni. Letos se je bavil tudi v Zagorjah, v zagrebške okolici, po severnem delu Hrvatske, v Liku in Kravau, vshodnem pobjezju Save, po Slavoniji in Bosni. Nedvombeno je po teh krajih nabral obilico narodnega gradiva za svojo znamenito zbirko, koja izdaje s tolikim poztvovanjem in trudom. Peti del „Slovanstva v svyeh zpevech“ bode obsegal samo pesni jugoslovanske. Dosedaj so izšli 4 zvezki te znamenite zbirke obsegajoči razne melodijozne slovenske pesni; naslednji 4 seštiki bodo prinesli slovenske, srbsko-hrvatske in druge jugoslovanske pesni. Vsak zvezek s poštnino vred stane 40 kr. Naročnina na vse slovenske pesni znaša gl. 3-20, ter se pošilja izdajatelju samemu ali se lahko naroče pri vsakej knjigarni. Vse pesni so harmonizovane za klavir. Mi zopet priporočamo to lepo zbirko, koja je ob enem tudi jako v ceno.

Zgodovinske črtice o „Narodni čitalnici v Ptujih“, povodom njene petindvajsetletnice sestavlil Ivan Strelec učitelj. Založila „Narodna“ čitalnica na Ptujih, 27. str. Tako se imeuje drobna knjižica v kojoj se opisuje delovanje vrlaga narodnega zavoda v Ptujih od leta 1864 do 1889.

Listnica uredništva

Dop. od Vipavščine. Vaš dopis prinašamo danes; sprejeli smo ga v list ne da bi s tem hoteli koga žaliti in mu zanikati zasluge; Ne samo kar voleva mu stan, kar more to mož [narodni mož] je storiti dolžan. Na zdar! — G. Boris: Vaše pride na vrsto v enej prih. številki. Zdrav! — G. X. v Gorici; prosimo v kratkem. — G. Zakr. v Gor. Pesen prihodnjé Vale. — Dop. iz Kanala, Opčin in Gorice prihodnjé.

Dunajska bors

24 septembra

Enotni drž. dolg v bankovcih	— — — — —	glđ. 83 75
„ „ „ v srebru	— — — — —	84 45
Zlata renta	— — — — —	110 60
5% avstrijska renta	— — — — —	99 45
Delnice narodne banke	— — — — —	917 —
Kreditne delnice	— — — — —	305 80
London 10 lir sterlin	— — — — —	119 55
Francoski napoleonori	— — — — —	9 47 1/2
C. kr. cekini	— — — — —	5 68
Nemške marke	— — — — —	58 40

Pristni logaški semenski

GRAH

pošilja v vrečah po 2 in 5 kg. proti poštmem povzetju 3-5

Franjo Arko

v Dolnjem Logateci

Logaški zgodnji grah znan je v obće kot najzgodnejša vrsta in jako rodovitna.

Natečaj.

V Slivijah, v sodnem okraju Podgradskem v Istri je osnovana nova redna jednorazredna mešana ljudska šola s slovenskim učnim jezikom ter se s tem odpira natečaj na službo tamošnjega šolskega voditelja in učitelja III. platežne vrste.

Učitelj dobiva letno plačo od 400 glđ. službeno doklado letnih 30 glđ. uživa pravo na porabo stanovanja v naravi in dobiva od občine primeren pavšal za kurjavo, razsvetljavo in čiščenje šole.

Prošnje tikajoče se te službe naj se s priloženimi šolskimi spričevali in drugimi izkazi in dokazi da je prosilec vsposobljen k poučevanju rimsko-katoliškega verouka po priliki službenim potem v 14. dneh sem predložje.

C. kr. okrajni šolski svet
Volosko dne 21. septembra 1889.

OGLAS.

Pri podpisnem v Logu št. 13. blizu Riemanj, kder se tudi vlak ustavlja, točilo se bode in prodajalo na veliko novo sladko belo vino (mošt) in to od 28. t. m. naprej.

1-2 Ivan Kr. Angeli.

TRZASKA HRANILNICA

Sprejemlje denarne vloge v bankovcih od 50 noč. do vsacega zneska vsak dan v tednu razun praznikov, in to od 9-12 ure opoldne. Ob nedeljah pa od 10-12 ure dop. Obresti na knjižice. 3%
Plačuje vsak dan od 9-12. ure opoldne. Zneske do 100 glđ. precej, zneske preko 100 do 1000 glđ mora s od-povedati 3 dni, zneske preko 1000 glđ. pa 5 dni prej.
Eskomptuje menjice domicilirane na tržaškem trgu po 3 1/2%
Posojuje na državne papirje avstro-ogrške do 1000 glđ. po 5%
višje zneske od 1000 do 10000 glđ. v tekočem računju po 4 1/2%
Večje svote po dogovoru.
Daje denar proti vknjiženju na posestva v Trstu. Obresti po dogovoru.
TRST, 1. aprila 1889. 18-2

Stefan E. Melingo
patentirani mešetar in zapriseženi razsojevalec z lesom 3-3
v Trstu, ulica delle Acque N. 3.

FILIJALKA
c. kr. priv. avstr. kreditnoga zavoda

za trgovino in obrt v Trstu.
Novci za vplačila.
V vredn. papirjih na V napoleonih na
4-dnevni odkaz 2 1/2% 30-dnevni odkaz 2%
8- 2% 3-mesečni 2 1/4%
30- 3 1/4% 6- 2 1/2%
Vrednostnim papirjem, glasečim na napoleone, kateri se nahajajo v okrogu pripozna se nove borestna tarifa na temelju odpovedi od 22. oktobra, 26. oktobra in 18. novembra.

Okrožni oddel.
V vredn. papirjih 2% na vsako svoto.
V napoleonih brez obresti
Nakaznice
za Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Reko, kakor za Zagreb, Arad, Bozen, Gradec, Hermanstadt, Inomest, Celovec, in Ljubljano — brez troškova
Kupnja in prodaja
vrednostij, diviz, kakor tudi vnovčenje kuponov 24-17 pri odbitku 1% provizije.

Predjmi.
Na jamčevne listine pogoji po dogovoru Z odprtjem kredita v Londonu ali Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po pogodbi.
Na vrednosti obresti po pogodbi.
Uložki v pohranu.
Sprejemajo se v pohranu vrednostni papirji, zlat ali srebrni denar, inozemski bankovci itd. — po pogodbi.
Trst, 18. oktobra 1888. 18-24

Zahvala.

Za mnoge dokaze najsrčnejšega sočutja in za mnogobrojno vdeležitev pri pogrebu naše nepozabljive sestre

VEKOSLAVE

izrekamo, po tem potu vsim, kateri so se nas in ranjce spomnili našo najsrčnejšo zahvalo.

V Orehku, dne 23. septembra 1889.

Rodbina Dolenc.

Brnsko sukno

za elegantno pomladansko ali poletno obleko

v odrezkih po m. 3-10, to je 4 dunajske vatije vsak kupon za

1 glđ. 4.30 iz fine gold. 6 iz fine gold. 7.75 iz jako fine gold. 10.50 iz najtnejše

pristine ovčje volne

kakor tudi sukno za površje sukne, česljano sukno, pleteno z s. ila. poletno valjano sukno, sukno za divrja, tkanina iz nit. katere se daje prab, fino in najtnejše črno sukno za salon obleke itd. itd. pošilja proti povzetju iznosa realna in solidna, jako dobro poznana

tovarniška zaloga sukna
SIEGEL-IMHOF
v Brnu Brannl.

Izjava! Vsa kupona je dolg 3-10 m. in širok 136 cm., torej zadostuje popolnoma za kompletno obleko za gospode.
Tudi se daje kolikor metrov se žel. Jamči se, da se odpotlje natančno blago po izbranem vzoru.
Uzori zastoj in franko. 1-30

THE EQUITABLE of the United States

Zavarovalno društvo na življenje

Društveno sielo: NEW-YORK, 120 Broadway. — Skupna glavnicia koncem g. 1888 for. 237.607.305.

VELIKOST
POPULARNOST
SOLIDNOST
KORIST

EQUITABLE jest najveće društvo na svietu, jer ima ogromnu svotu osiguranja u prometu	Osiguranja u prometu f. 1,373.040.315
EQUITABLE jest najobjavljenije društvo, jer godinice realizira ogromne svote osiguranja i jer predstavlja u prometu velik višak u osiguranju.	Nova osiguranja preuzeto g. 1888. „ 384.833.837 Prometni višak osiguranja „ 165.466.410
EQUITABLE jest od svih društva najsolidnije, jer mu preostaje znamenita svota, te se njime nemože nijedno slično društvo u p. gledu aktive proti pasivi takmiti.	Preostatak 51.986.788 Iskar aktive proti pasivi jest 128%
EQUITABLE jest društvo predstavljajuće ogromnu korist, jer je uvelo i provadjanaj-liberalnije i najunosnije osiguranje, koje se niti pomisliti nemože, t. j. sa policom, kojom se	Gledaj niže više primjera.

ČISTI DOBITEK SAMO POLOVICOM NAKUPLJA

Police čistog dobitka sa polovicom nakupa donasaju izvanrednu korist i nudjaju osiguranikom više koristi od onih drugih polica.
Police čistog dobitka sa polovicom nakupa jesu NEOPRODLJIVE poslje dvie (ili tri) godine od dana njihovog izdanja, te se IZPLAČUJU NEODVLAČNO, kod njihovoga propada.
Police čistog dobitka sa polovicom nakupa jesu NEPRODLJIVE, t. j. poslje izplaćenjem tri godine, može se jih zamjeniti sa neuplaćajućom policom.

RESULTAT GODINE 1889, IZTEKLIH POLICAH.

Doživotna polica, premija životna	Polica sa omedjašenom izplatom.	Mješane police.
15. jenara 1874 izdalo je društvo za osiguranje na život „Equitable“ (of the United States) jednomu 40-godišnjemu NEW-YORZKOMU građaninu policu na život. Bila je doživotna polica, premija životna, a sistem čistog dobitka polovicom nakupa. Ukupna u 15 godinah izplaćena premija iznašala je for. 11.737.50	24. jenara 1874. izdalo je društvo za osiguranje na život „Equitable“ (of the United States) jednom 34-godišnjemu građaninu u Hendersonu (Kentucky) policu na život. Bila je doživotna polica, sa premijami izplaćajućimi u 15 god., i sa čistim dobitkom polovicom nakupa. Ukupna premija iznašala je for. 7.329.37.	13. febrara 1874. izdalo je društvo za osiguranje na život „Equitable“ (of the United States) jednomu 24-godišnjemu građaninu u Montrealu [Canada] policu na život. Polica bijaše mješana sa petnajst premijah čistog dobitka polovicom nakupa. U 15 godinah izplaćena premija iznašala f. 2 475.75.
Evo 15. jenara 1889. učinjenog rezultata: — 1. Vriednost u gotovom od for. 12.109.75, što vriedi kod povratka u gotovom osiguraniku jedne više svote od izplaćenih premijah, kao dodatak učinjenom prvenstvu njegovoj obitelji za for. 25.000 osiguranja kroz 15 god. — II 2. Jedna neuplaćujuća polica na for. 22.975, koja jamči povratak u gotovom dotičnim nasljednikom police po f. 196 za svakih 100 for. izplaćenih kao premiju.	24. jenara 1889 učinjeni rezultat jest sljedeći: — 1. Gotov novac for. 9.067.12, t. j. povratak u gotovom osiguraniku for. 123.70 za svakih 100 for. izplaćenih kao premiju; osim po obitelji uživanog prvenstva na for. 12.500 osiguranja kroz 15 god. — II 2. Jedna neuplaćujuća polica na for. 19.887.50, odgovarajuća povratku u gotovom osiguranikovim nasljednikom od for. 271.34 za svakih 100 for. izplaćenih kao premiju.	13. febrara 1889. bijaše sljedeći rezultat: Gotov novac for. 3.566.52 t. j. povratak osiguraniku for. 144.06 za svakih 100 f. izplaćenih kao sveukupnu premiju i 4 1/2% godišnji interes kao dodatak prvenstvu učinjenom njegovoj obitelji od for. 2.500 osiguranja kroz 15 godinah. — II 2. Neuplaćujuća polica na f. 9.692.50. Sa istom mogu osiguranikovi nasljednici dignuti u gotovom f. 391.50 za svakih 100 for. izplaćenih kao premiju.

ANTON SCACCOZ zastopnik v Trstu

Via della Sanità broj 1^a i Via Carintia broj 22